

567

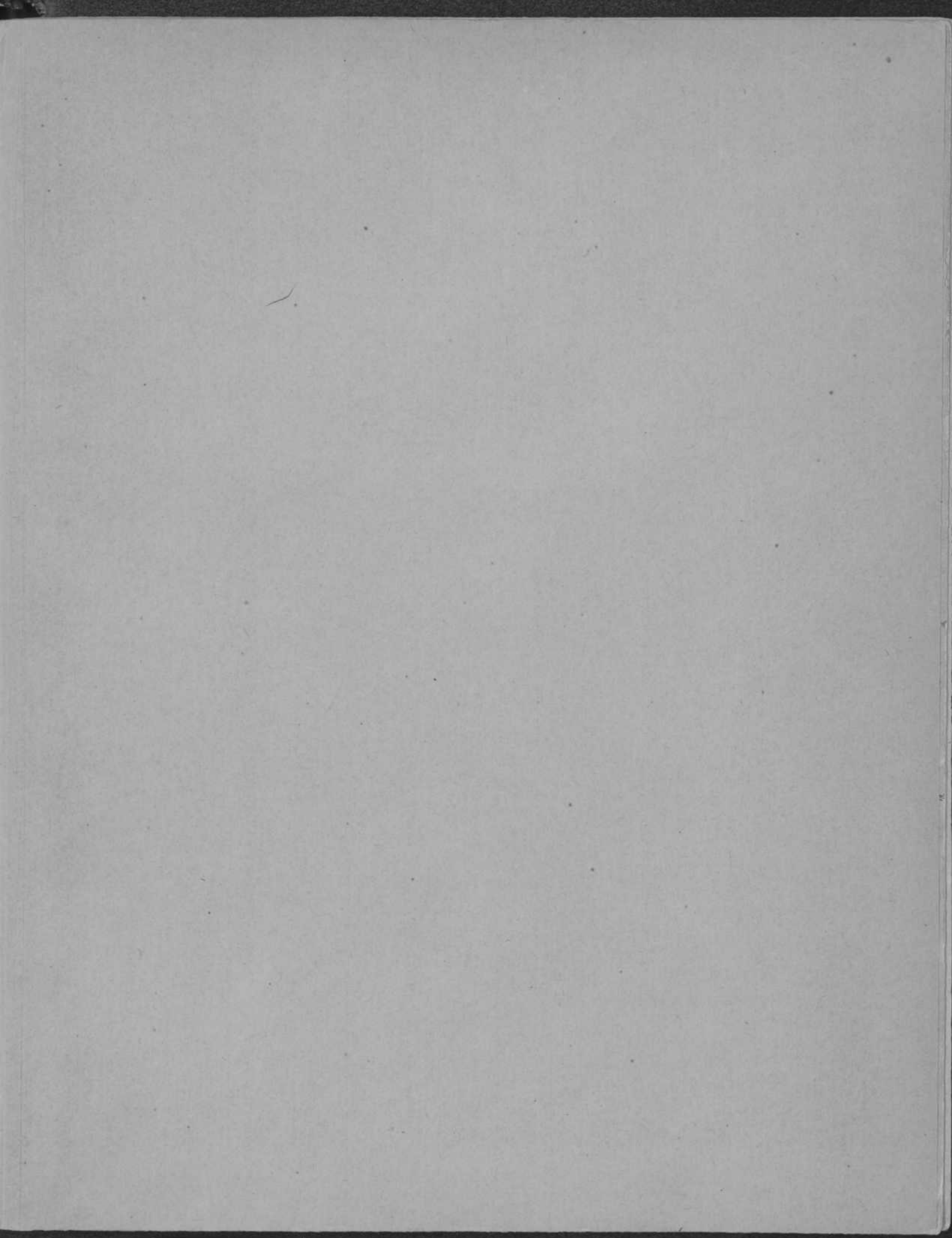
L

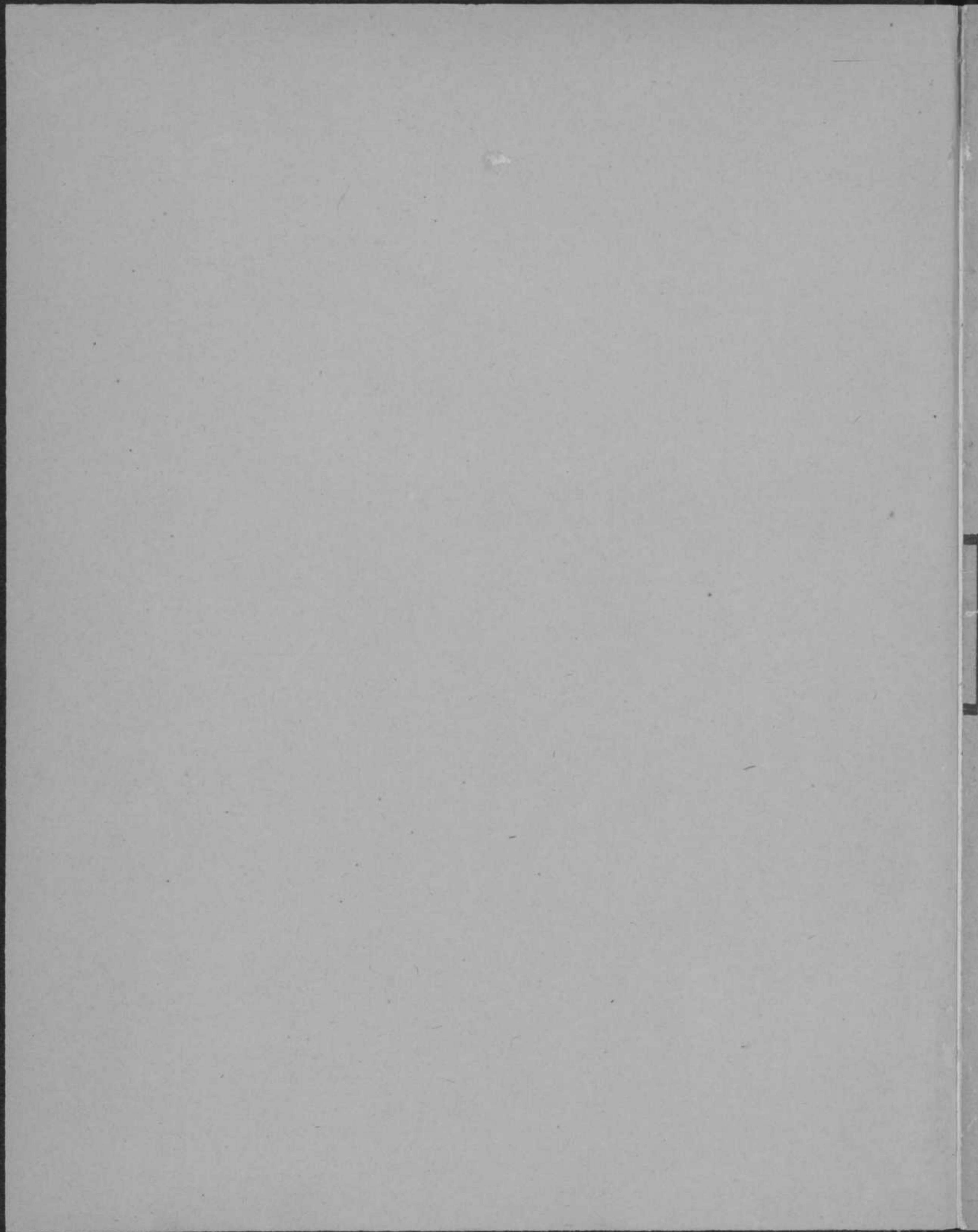
45

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

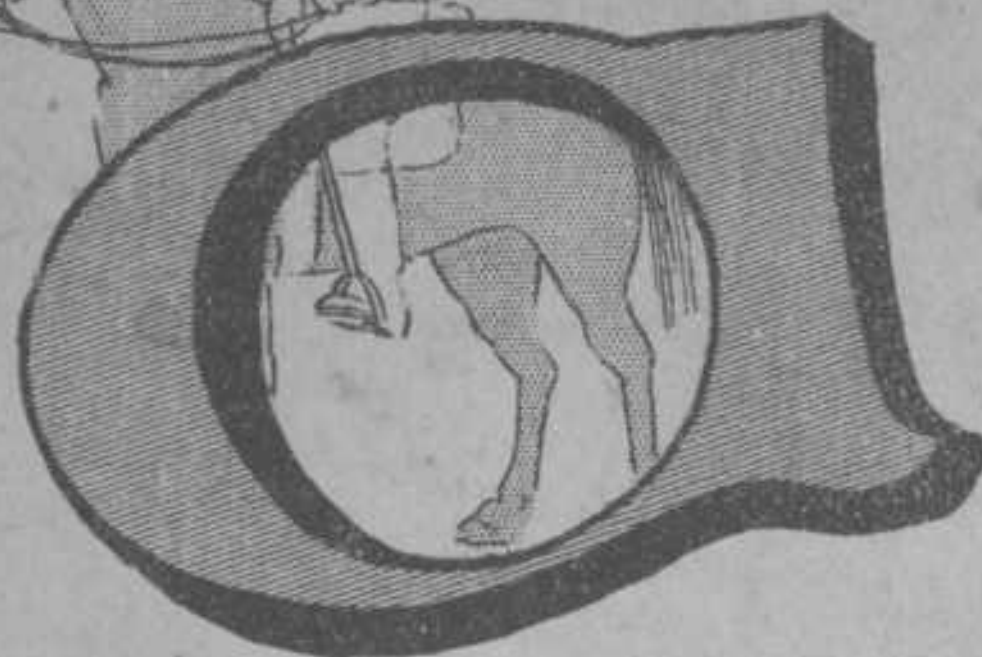
1048 7970

43743.

Prijs 75 Cents.

anleiding
tot den

Engelsch
Transvaalschen
Oorlog

Feiten,

op waarheid geground,
en

voor het nageslacht verzameld
door

Korp¹ Achilles,

oud-Korporaal $\frac{1}{2}$ R Ned. leger.

Uitgave van N. VEENSTRA, 's Gravenhage.

NIET UITLEENEN

In de laatste helft der glorievolle XIXe eeuw, leefde er een rijke oude vrouw, die een oudsten zoon had,

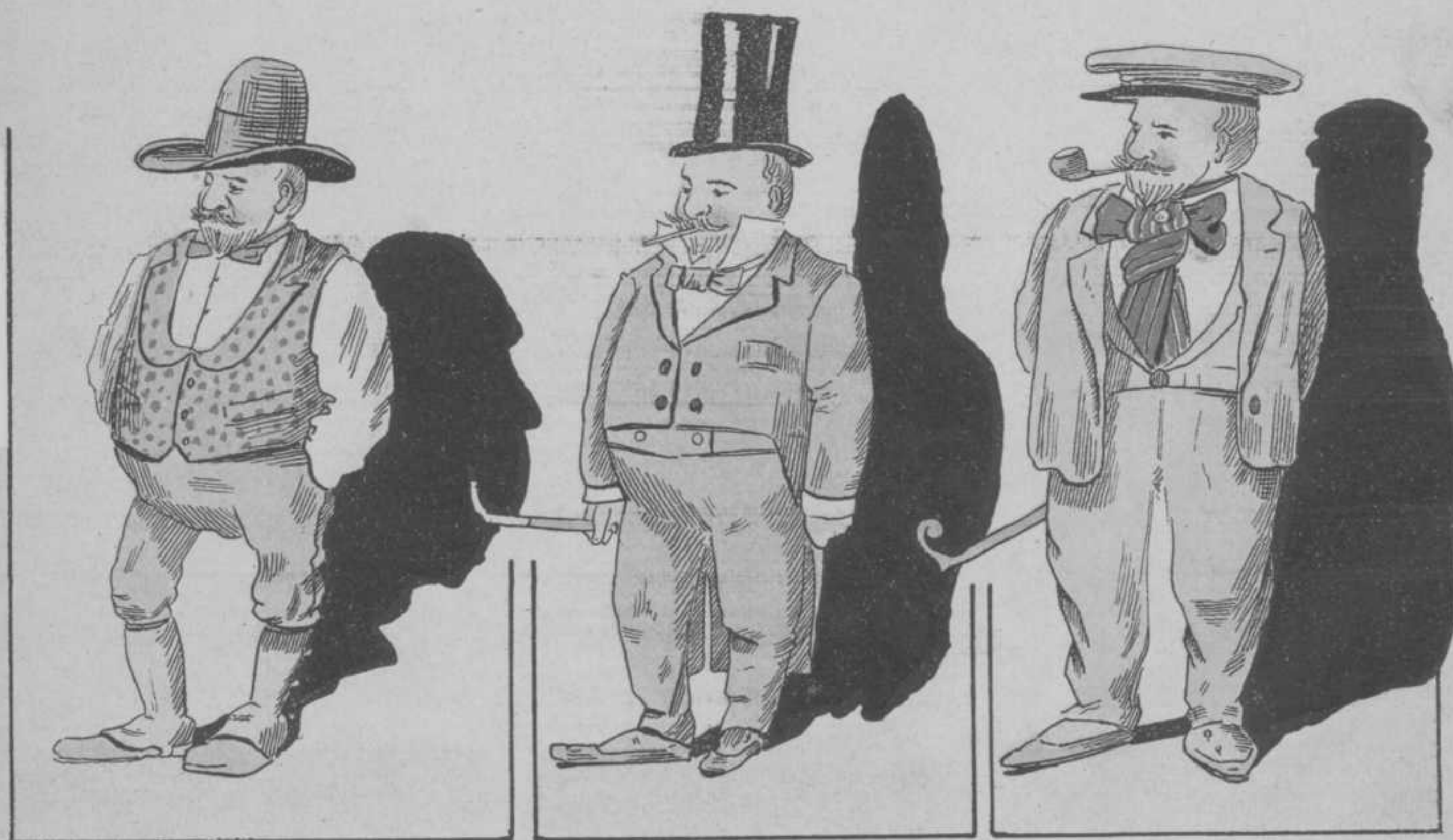

met welken zij een fraaie „cottage” bewoonde, Terra Alba geheeten, die op een eilandje in een groot meer gelegen was.

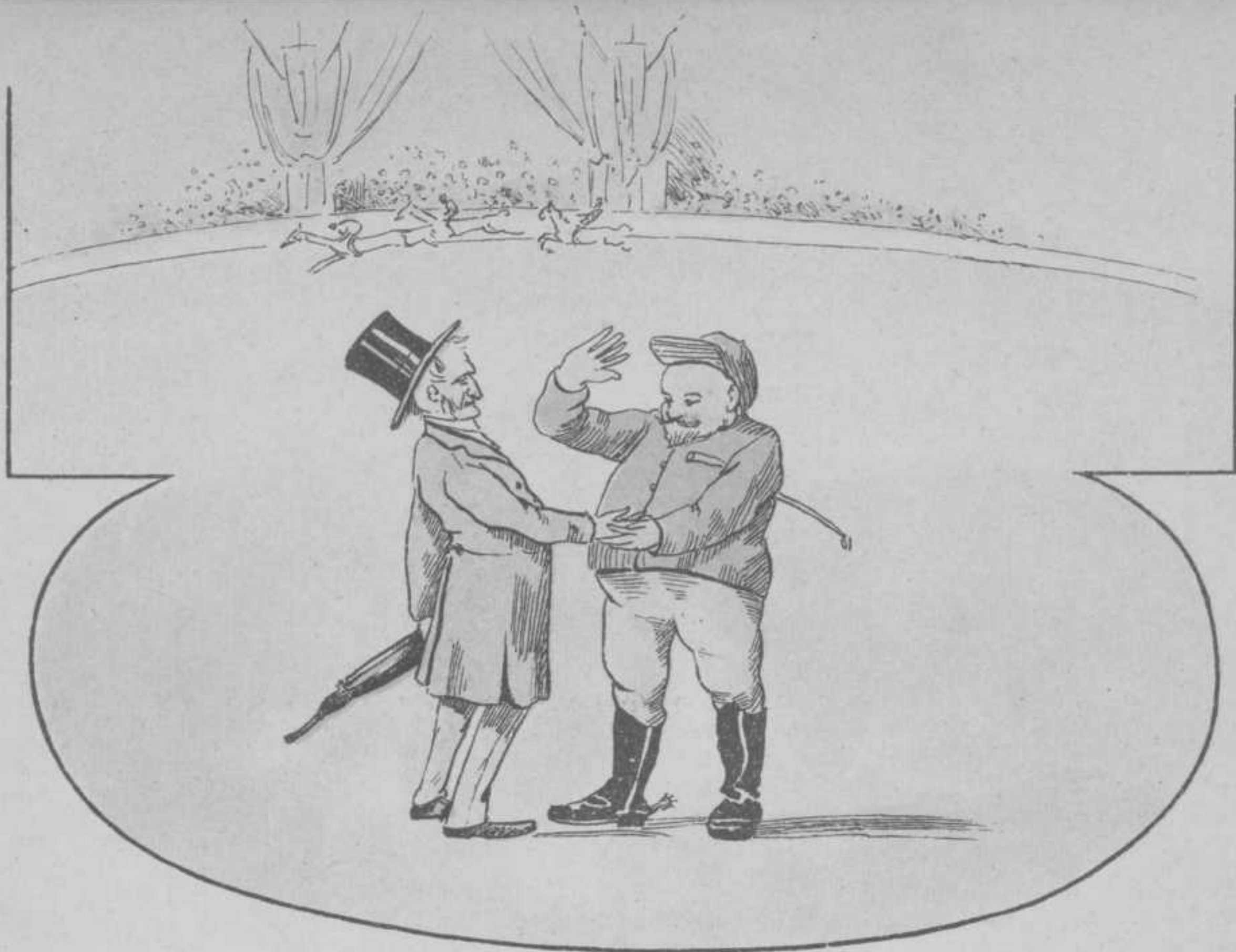

De oudste zoon nu, die volstrekt niets te doen had, en dus naar alle recht en billijkheid ook nietsdoener was, beurde ieder jaar een aanzienlijke som gelds, die de onderhoorigen van Terra Alba hem moesten opbrengen.

Even als alle waarlijk groote mannen echter (want hij was groot en dik) trachtte hij zich toch nuttig te maken (al was hij een nietsdoener) en

bracht daarom een groot gedeelte van zijn tijd door met het uitvinden van een nieuw model vest, hoed of das, — aldus een verheven voorbeeld van stoere werkkraft gevend aan zijn aanstaand volk.

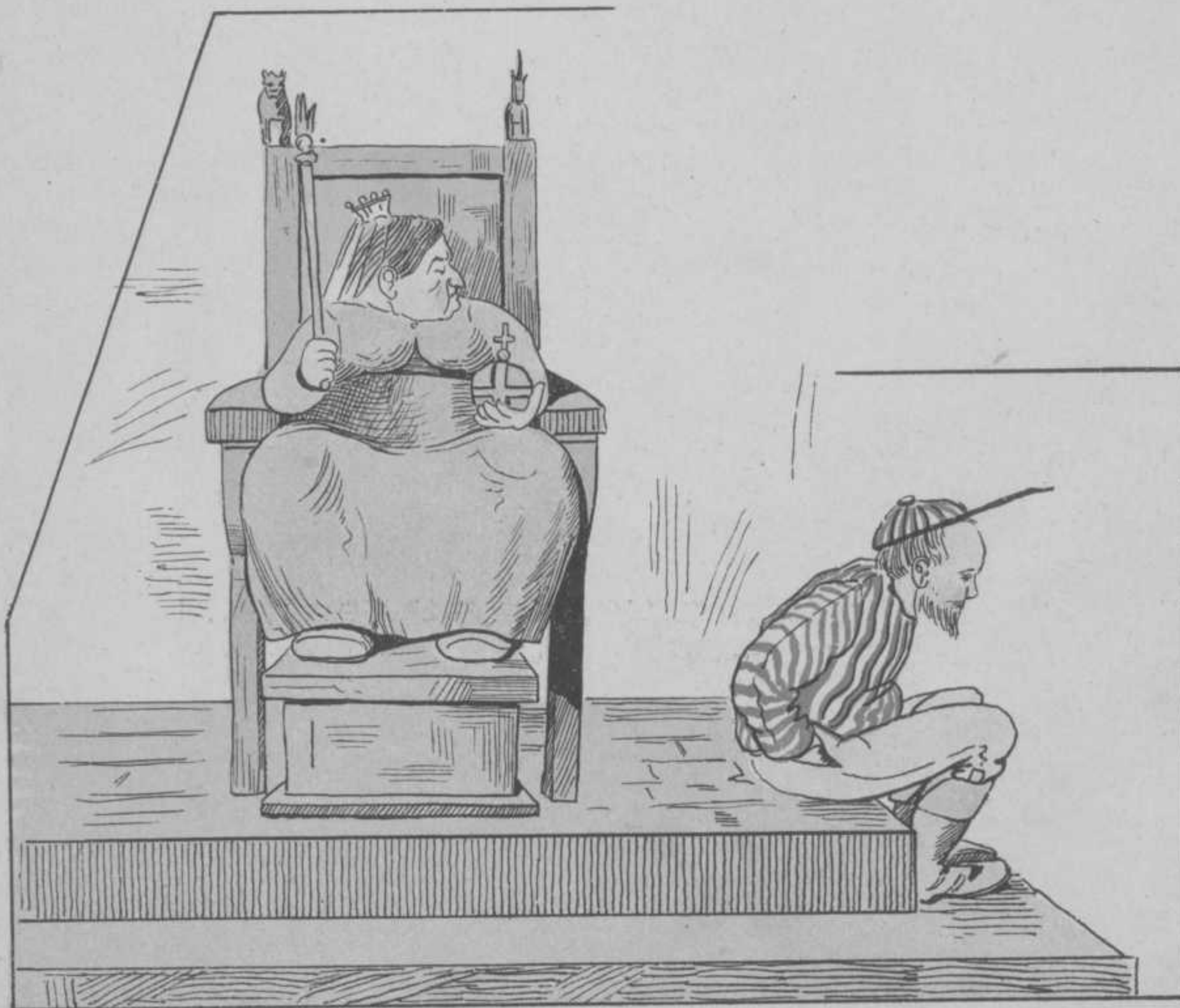
Daar deze oudste zoon echter ook groot was als geldverspiller, en op de renbaan aanmerkelijke sommen verloor,

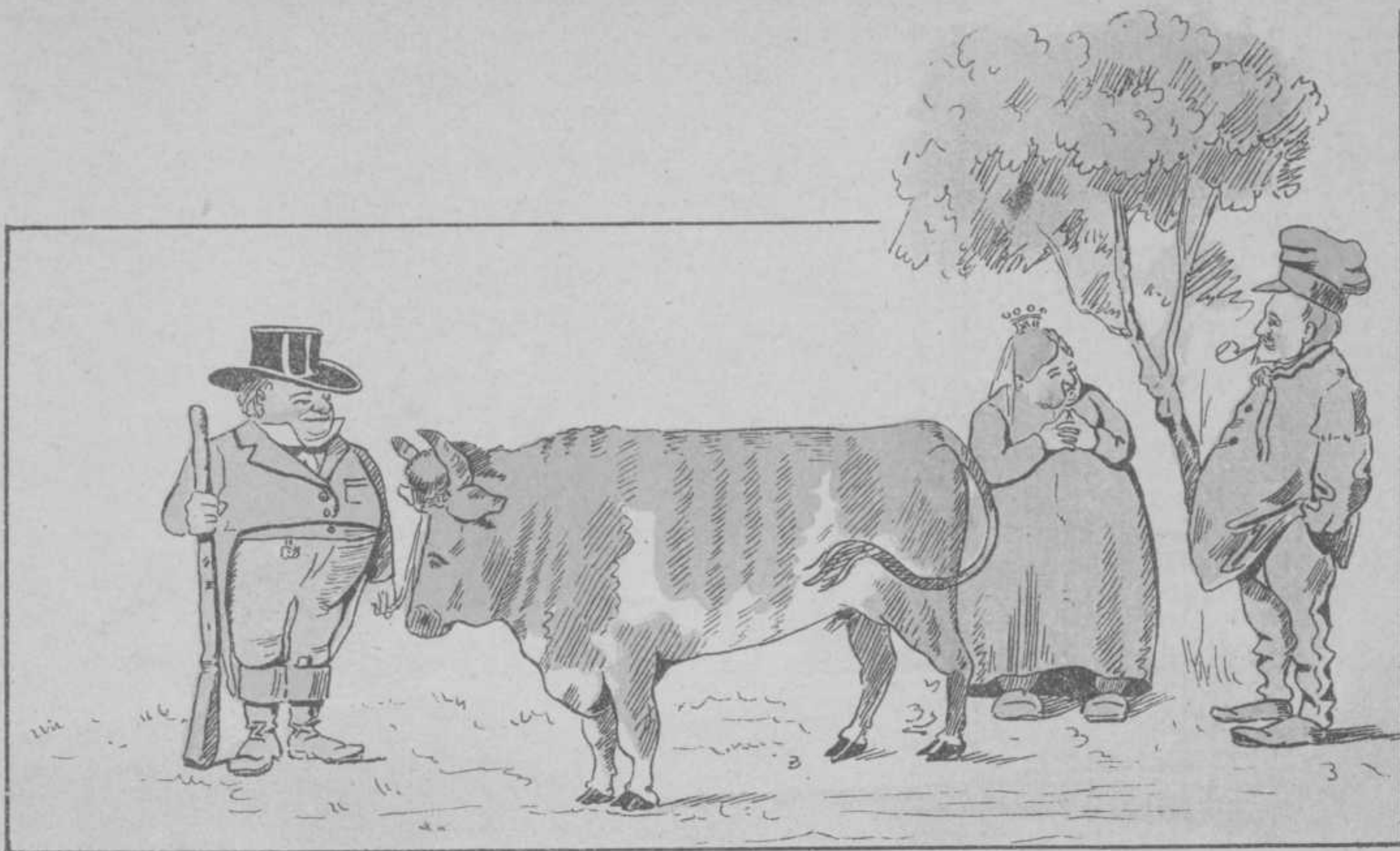
of bij spel en andere buitensporigheden geheele kapitalen doorbracht, — was het jaarlijksch inkomen, dat de bewoners van Terra Alba hem opbrachten, niet voldoende voor zijn behoeften.

Het gebeurde dan ook meermalen, dat zijne moeder (hoewel noode) aanmerkelijke schulden moest betalen, en dit werd zelfs zoo erg,

dat de oude Dame zeide: „Neen, ik leg het bestuur over Terra Alba niet neer! Ik zal wachten tot mijn oudste zoon een *man* is!” (Want ziet, hij was nog geen 60 jaar oud.)

Op Terra Alba nu was een stier gefokt — een Bull. Dit was een merkwaardig dier en werd vertroeteld vooral ook door den oudsten zoon. Kenners zeiden dat het de verpersoonlijking was van alle slechte eigenschappen der bewoners van Terra Alba, als zijnde koppig, vraatzuchtig, wreed en woest, ja bloeddorstig.

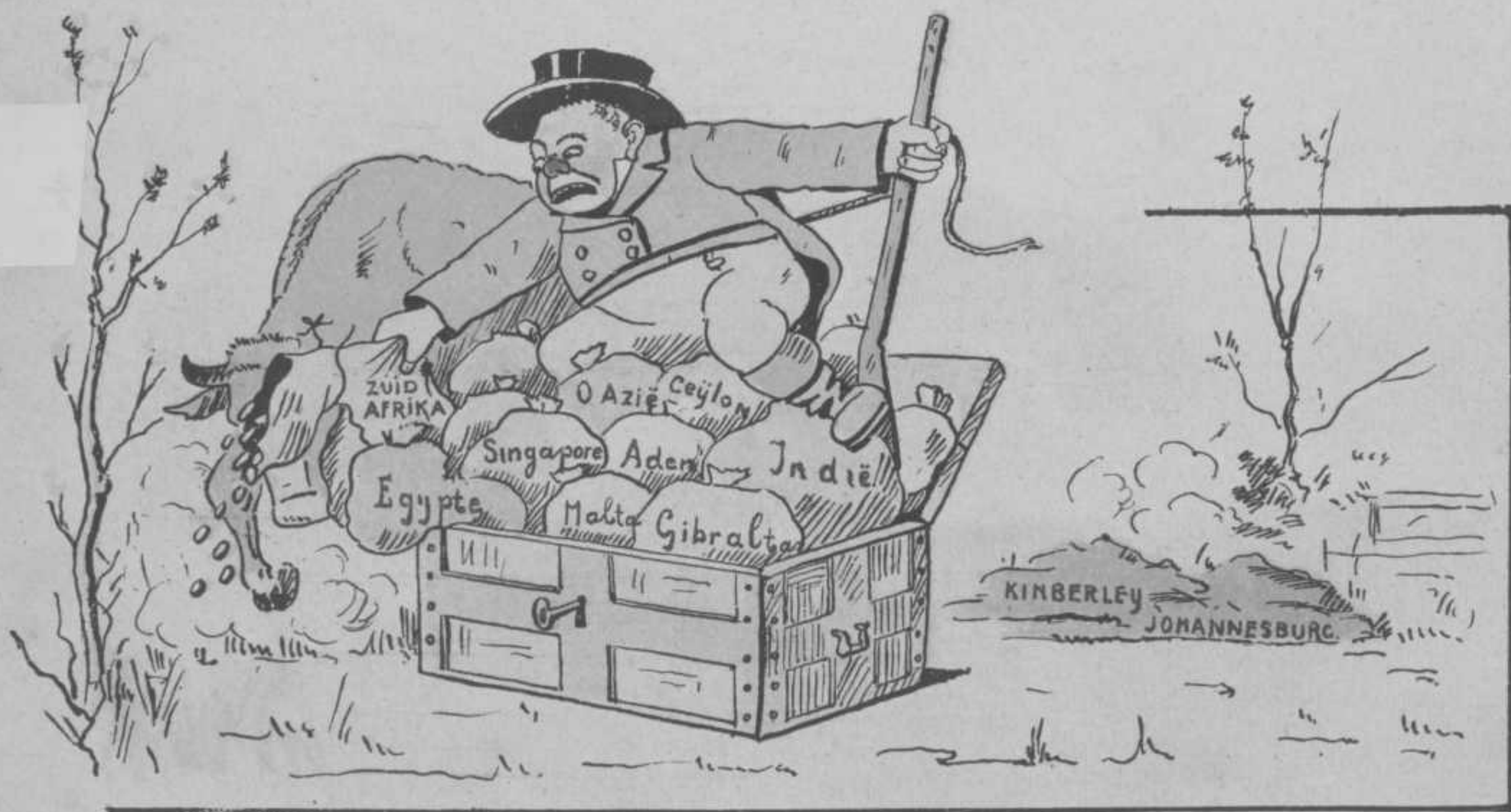

Deze Bull nu werd steeds rondgeleid door een vasten hoeder, die hem nooit verliet, JOHN geheeten. En daar men nooit den Bull zonder JOHN zag, noemde men dezen laatsten als vanzelf JOHN BULL.

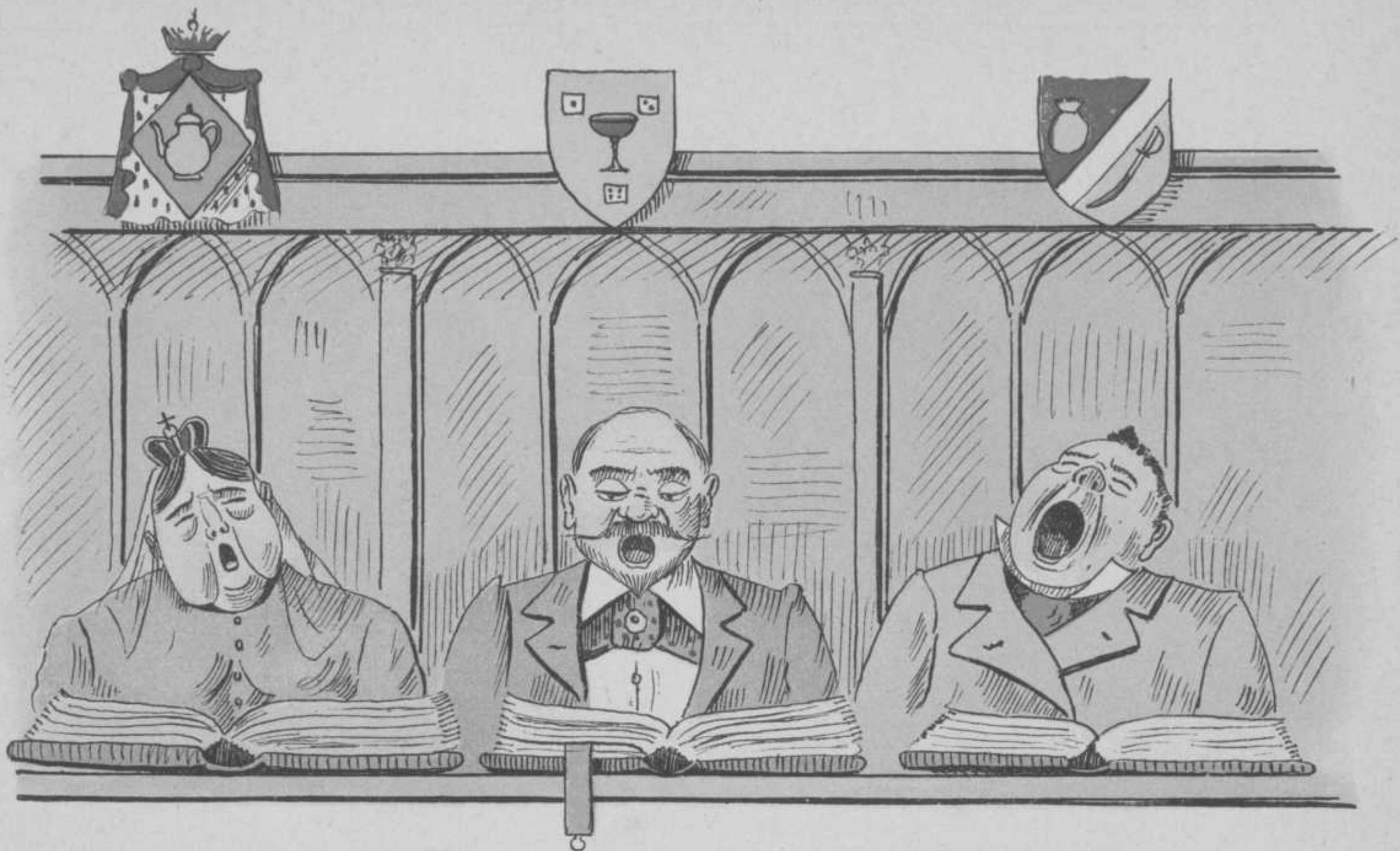
Een der merkwaardigste eigenschappen van den Bull nu was, dat het beest kon ruiken, waar goud of diamanten in den grond zaten.

De mest van den stier, hoofdzakelijk bestaande uit een grondstof, „handelsvoordeelen” genaamd, had ook hooge waarde en JOHN BULL, niet kieskeurig, wroette onophoudelijk daarin rond op een wijze, die menigmaal een fatsoenlijk man zou hebben doen blozen.

Op deze wijze had hij met list en bedrog (waardoor hij den „perfide” genaamd werd) een aardig kapitaaltje verzameld, dat hij echter met hand en tand moest verdedigen, want zie, onze JOHN was zeer zwak in de beenen.

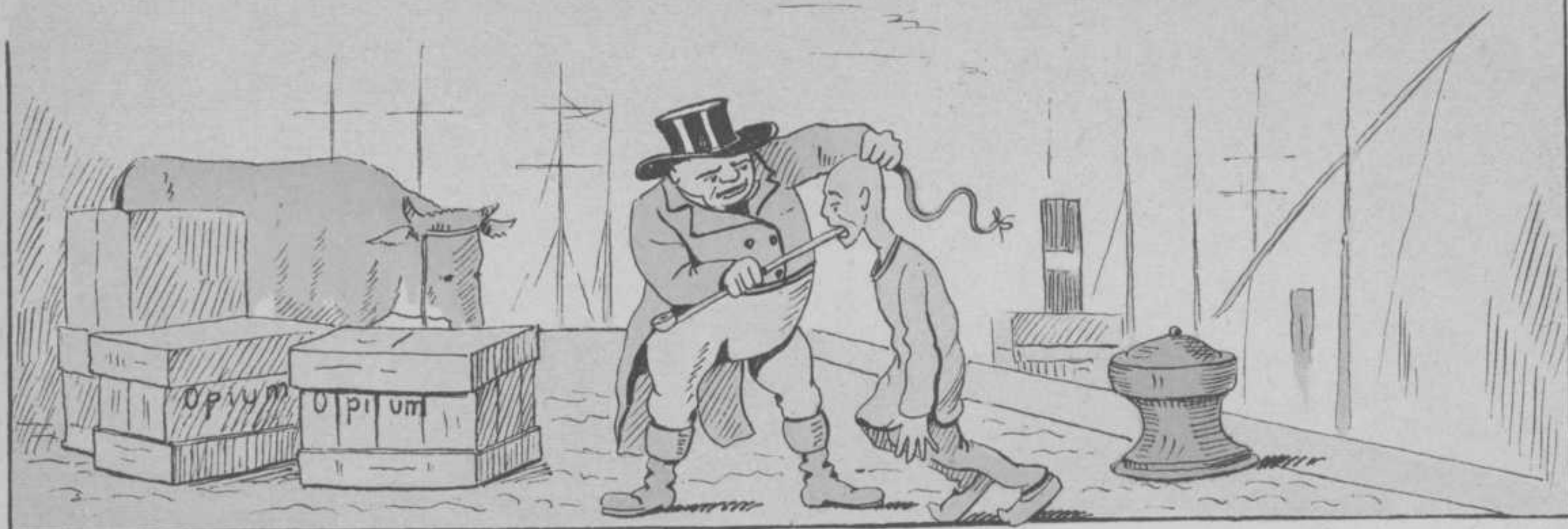

De bewoners van Terra Alba nu waren zeer vroom en bezaten verschillende deugden.

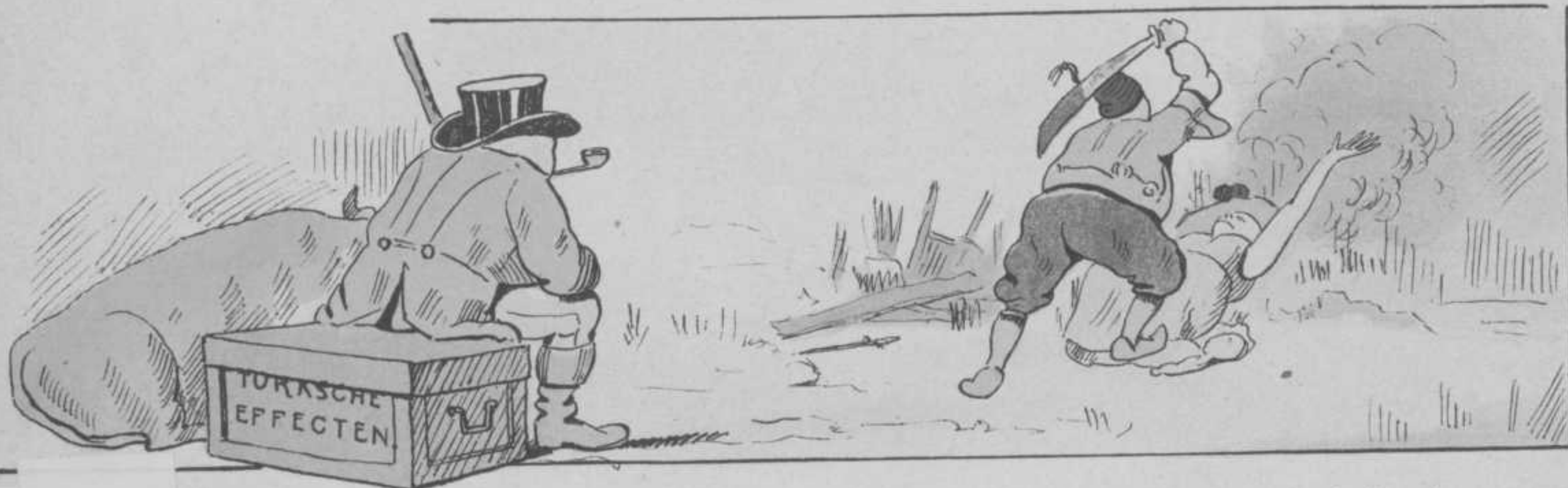
Vooral JOHN BULL was hiermee ruim bedeed. Zoo was deze b. v. een groot voorstander van menselijkheid en vrijheid,

hetwelk duidelijk blijkt uit de geschiedenis van een onderhoorigheid van Terra Alba, waar JOHN meer dan twee eeuwen lang met bijna boven menselijke takt en zachtmoedigheid aan het werk was geweest.

Hoe heerlijk blonk verder zijn belangeloosheid niet uit en zijn zucht tot beschaving, toen zijn belangen even in strijd kwamen met de wenschen van zeker geel volk in het verre Oosten.

e schitterend blonk zijn afkeer van bloedvergieten en zijn medelijden met zwakken en verdrukten!

en hoe voorbeeldig wist hij zijn bezittingen te besturen, waar chronische hongersnood heerschte in het rijkste land der wereld. Want waar JOHN BULL verscheen, ontstond overvloed.... in zijn eigen beurs.

Al deze deugden hadden bij JOHN BULL de meening gevestigd, dat hij over de geheele wereld moest heerschen, om het gansche menschdom het geluk te doen smaken, door zooveel braafheid geregeerd te worden.

Zoo had JOHN zich ook genesteld in een land, waar een dapper en kloek volk woonde: de Boeren geheeten. Eerst leefden zij aan den oever van de zee, maar toen JOHN daar „handelsbelangen” vond, trokken zij het land in.

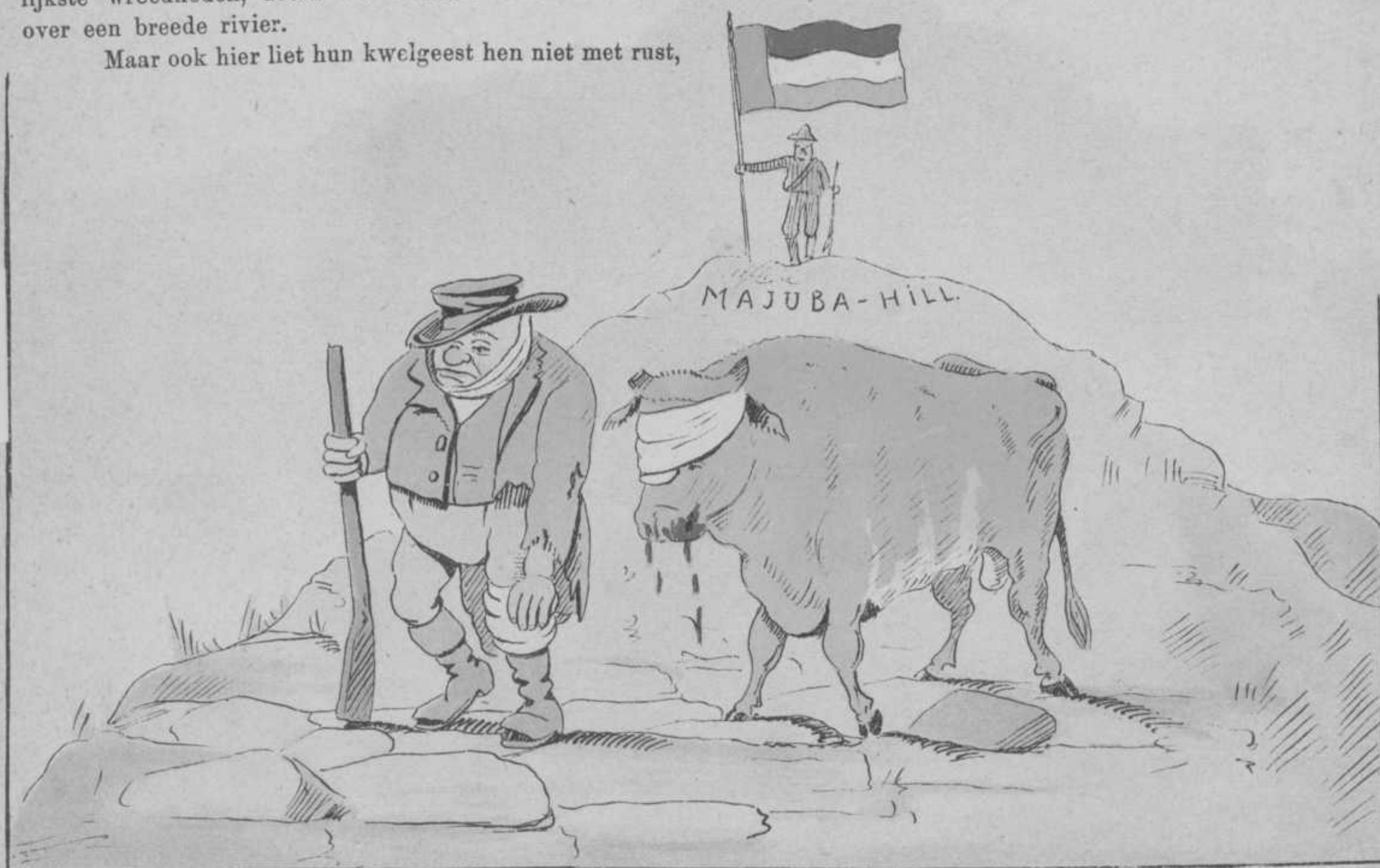

Daar kochten zij grond van de inlanders, maar JOHN BULL ontdekte ook hier „handelsbelangen” en onder voorwendsel, de slavernij af te schaffen en het Christendom te verspreiden, bestal hij de Boeren en zette de inboorlingen zedelijk nog lager, dan zij stonden.

Onder den mom van rechtvaardigheid en menselijkheid pleegde JOHN BULL zelfs de afschuwelijkste wreedheden, zoodat de Boeren telkens verder het binnenland introkken en hun vrijheid zochten over een breede rivier.

Maar ook hier liet hun kwelgeest hen niet met rust,

totdat eindelijk de getergde Boeren aan JOHN een welverdiend en geducht pak ransel gaven, dat hem jaren en jaren in het geheugen is gebleven.

't Gevolg was, dat de Boeren hun onafhankelijkheid gevestigd zagen.

Alles ging een tijdlang goed, totdat op zekeren tijd de Bull in het land der Boeren diamanten en goud ontdekte. JOHN kwam er onmiddellijk op af en bracht de boodschap over aan drie beruchte mannen van Terra Alba: Eénoog, Grijpvogel en Sluwaard, die eer en geweten voor goud te koop hadden en dus in Terra Alba en vooral bij den oudsten zoon zeer gezien waren.

Dezen zeiden: „Wat de stier ontdekt, behoort rechtens aan Terra Alba. Dit is altijd zoo geweest!” En zij stuurden JOHN op den buit af.

Nu was het gedaan met de rust der Boeren. JOHN BULL bracht een geschil te weeg tusschen hen en een opperhoofd der wilden, dat op een zeer eigenaardige manier eindigde. De Boeren werden beroofd, het opperhoofd kreeg bijna niets en JOHN stal de rest.

Alsnu richtten Eénoog, Grijpvogel en Sluwaard met behulp van veel rijken, even gewetenloos als zij zelf, een vereeniging op, de Chartered Company genaamd. En zij gingen tot den oudsten zoon en zeiden: Heer, geef ons uw steun en wij zullen U goud geven, genoeg, om aan uw lusten te voldoen! En hij zeide: Recht is recht; aan uw verlangen zij voldaan (want ziet, hij was weer platzak.)

En hij kreeg vele aandeelen. En in de vreugde zijns harten, in de hoop, dat deze papieren weldra in goud zouden veranderen, zong hij het volkslied van Terra Alba: „Gold save the Queen.” En uit dankbaarheid vond hij voor zijn volk dadelijk een nieuwe bretel uit.

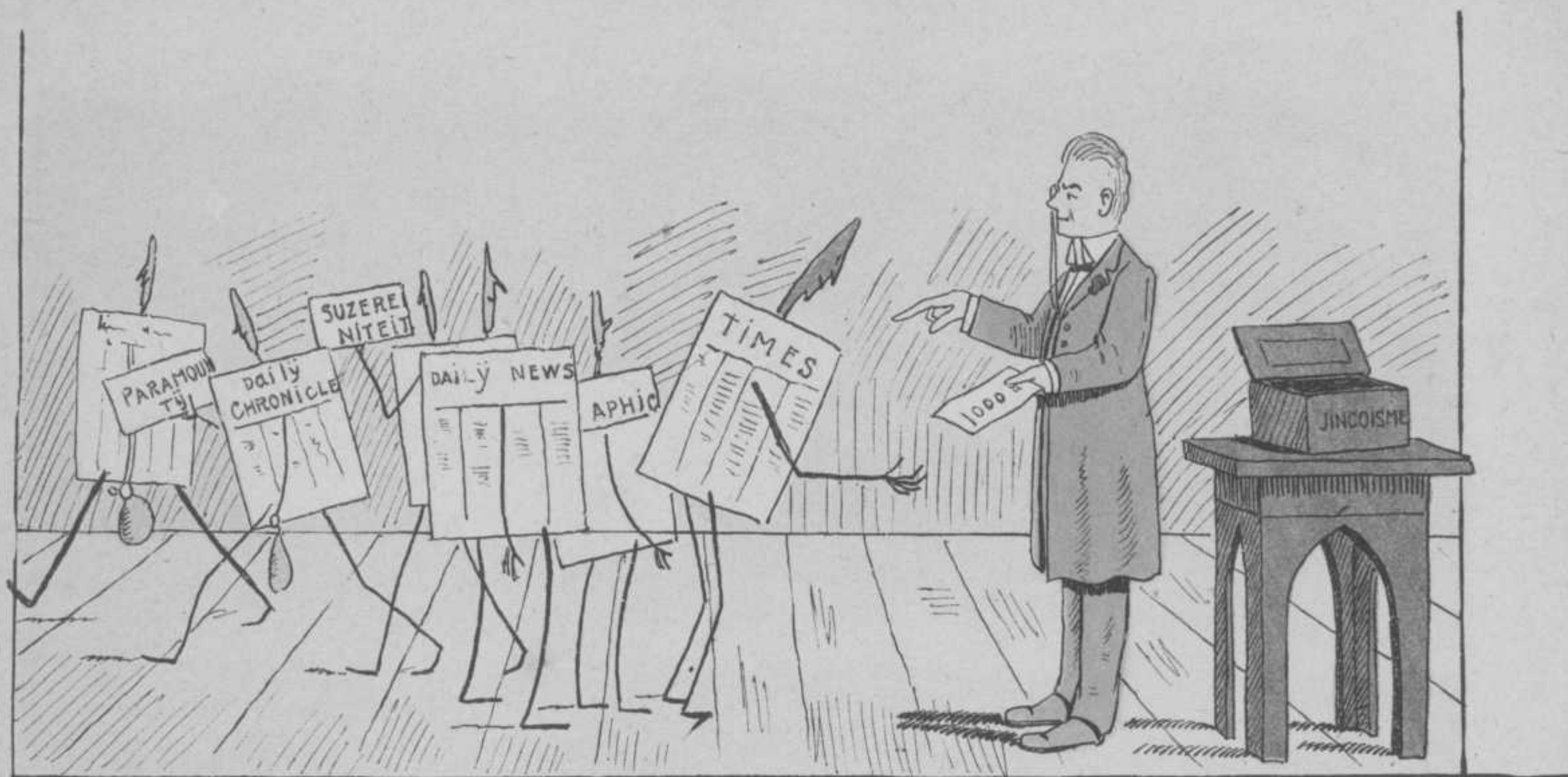
En de oude Dame hoopte, dat haar zoon nu zich zelf kon bedruipen.

Maar de zaken der Chartered Company marcheerden slecht en de verwachte groote winsten bleven uit. Alsnu zeiden Eénoog, Grijpvogel en Sluwaard. „Wij moeten de goudmijnen der Boeren hebben. De stier heeft ze ontdekt. Volgens recht behooren zij ons.” En zij wilden oproer zaaien in het land der Boeren, maar het gelukte hun niet.

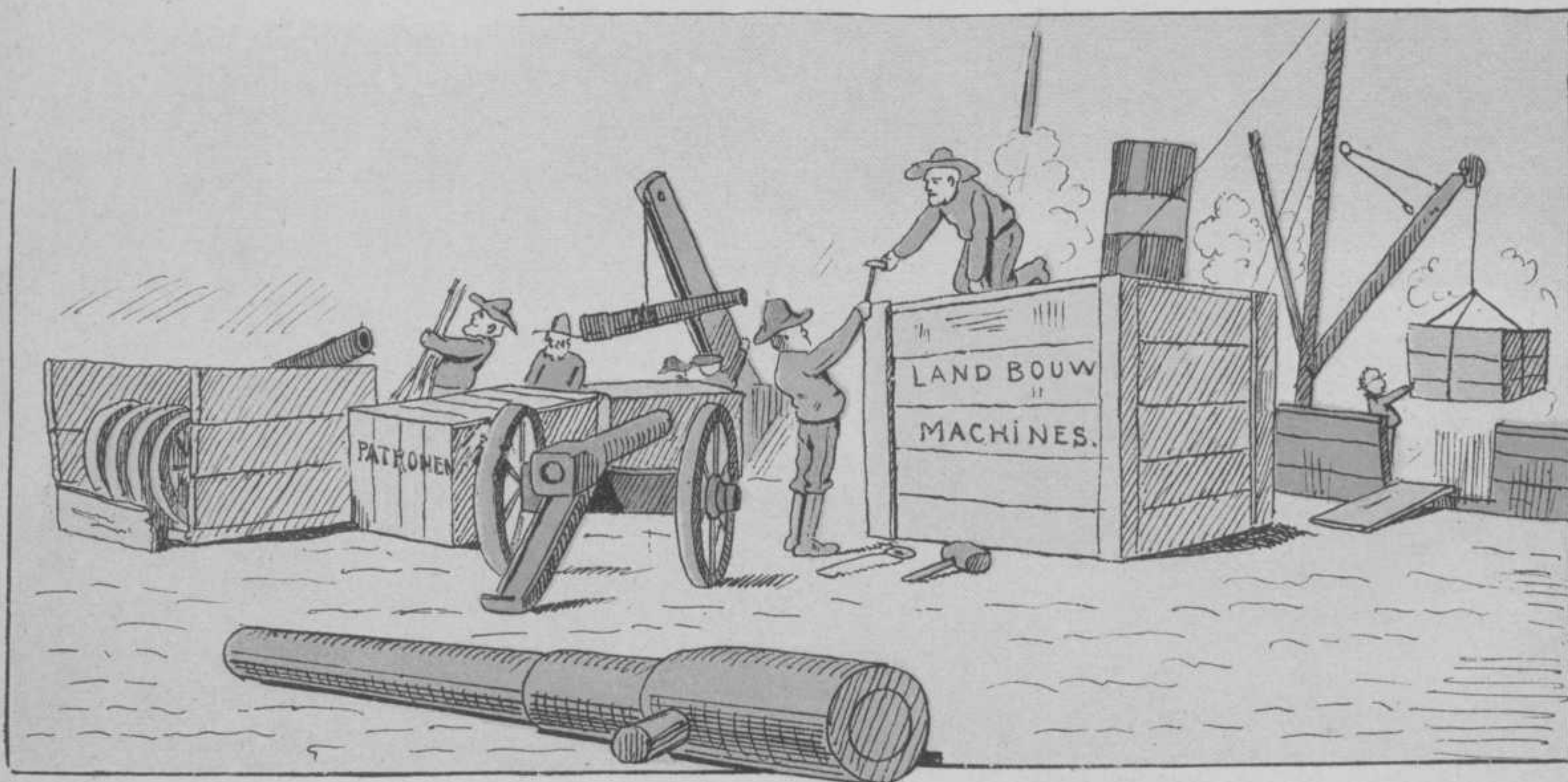

En ziet, Sluwaard, die zeker meende te zijn van zijn zaak, deed een inval in het land der Boeren als een volleerd struikroover, maar de schurk kreeg zoodanig ransel, dat hij huilend wegluchtte en zijn troost zocht bij den oudsten zoon, die hem deelnemend de hand drukte, want soort zoekt soort. En het volk van Terra Alba juichte beiden toe, want zij telden niet den uitslag maar het doel.

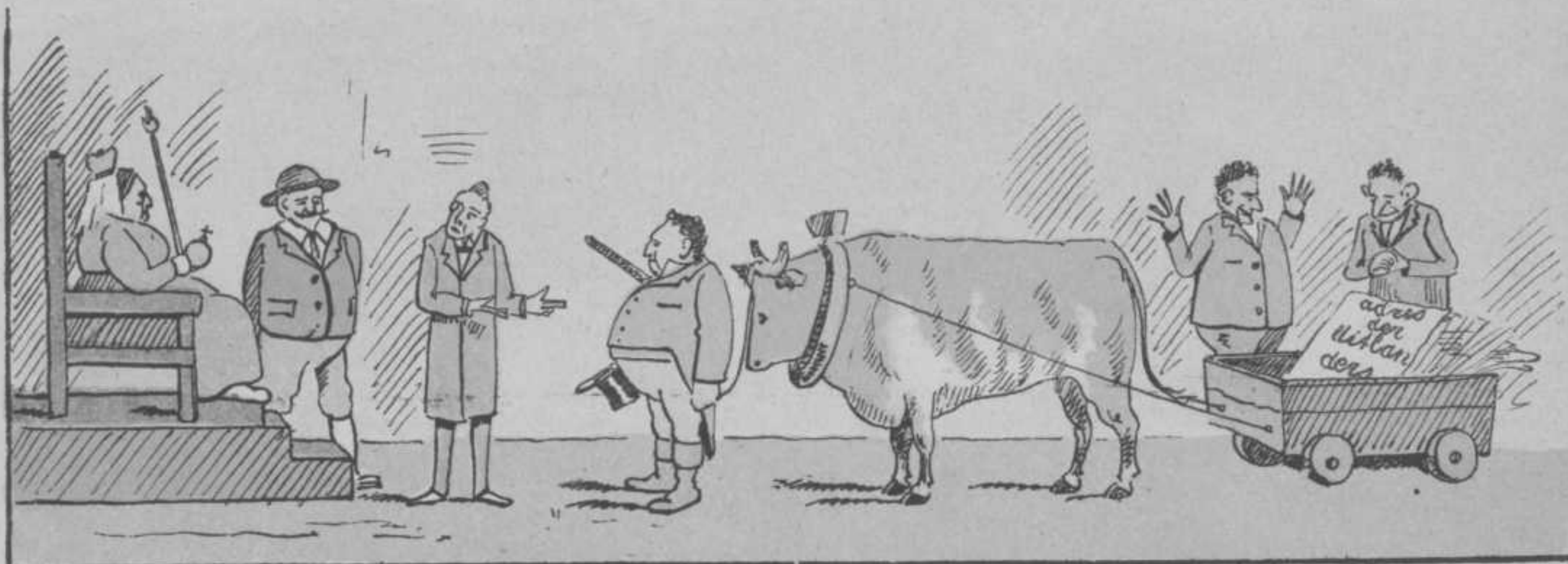
Nu zeide Eénoog: „Wij moeten oorlog hebben met de Boeren om de Chartered Company te redden. Wat schelen ons eenige duizenden heurlingen. Terra Alba is rijk genoeg om zijn soldaten voor ons te laten vechten! En de oudste zoon zei ook zoo.

En Eénoog „bewerkte de publieke opinie” in Terra Alba en zaaide leugen en laster uit over de Boeren.

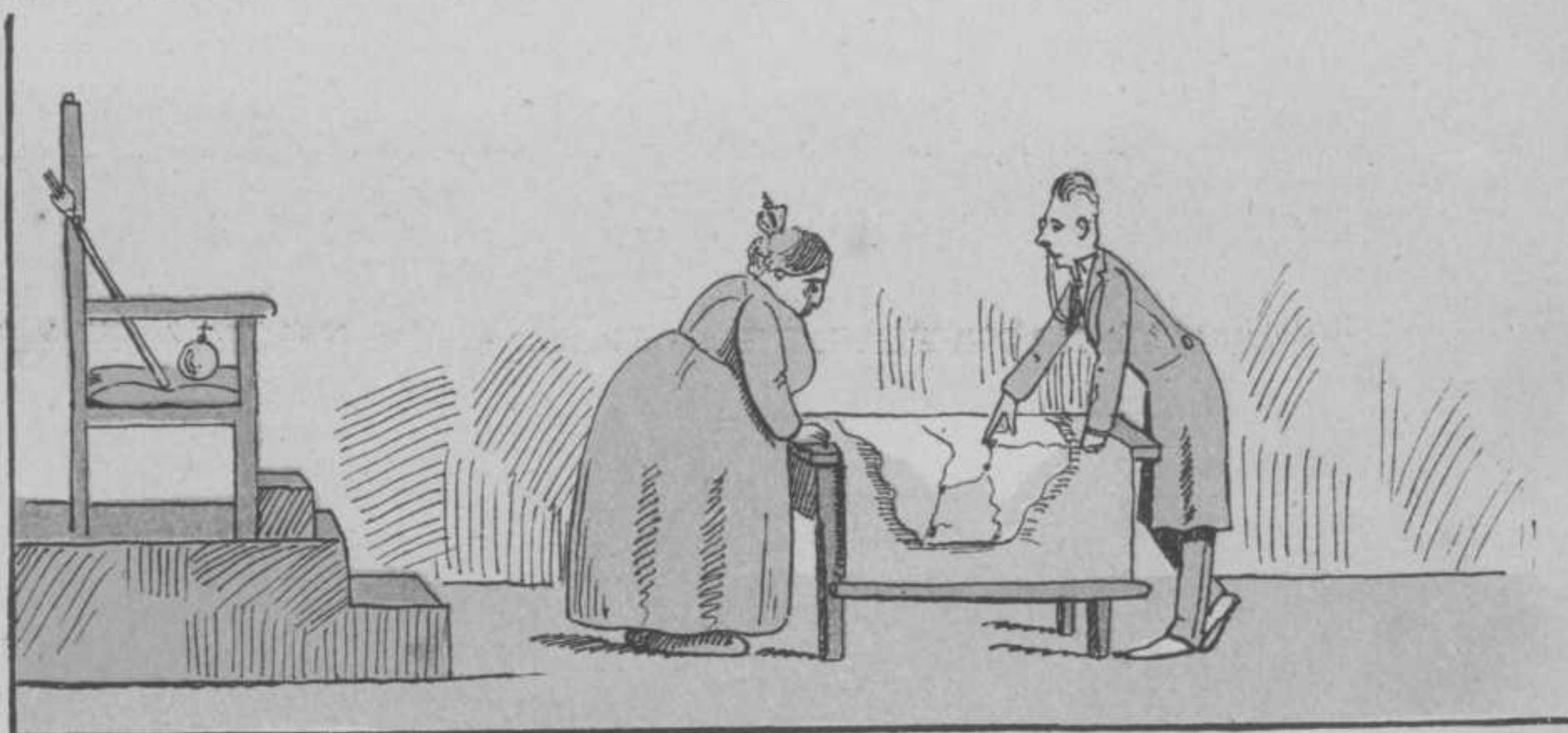

Maar de Boeren waren op hun hoede na den rooftocht van Sluwaard en kochten vele wapenen.

En een groot deel daarvan werd hun geleverd uit Terra Alba zelf, door eene fabriek, wier directeur was een broeder van Eénoog. En zoo sneed het mes van twee kanten. Want Vaderlands-liefde is maar een holle klank, maar Handel brengt goud op!

Tegelijkertijd stuurde Eénoog, JOHN BULL naar het land der Boeren, waar deze held stookte en werkte en met konkelen en omkopen een vals adres wist te verkrijgen, dat hij de oude Dame aanbood, tot groot genoegen van den oudsten zoon en van de kapitalisten, die een deugdzaame verontwaardiging toonden over zooveel onrecht en verdrukking.

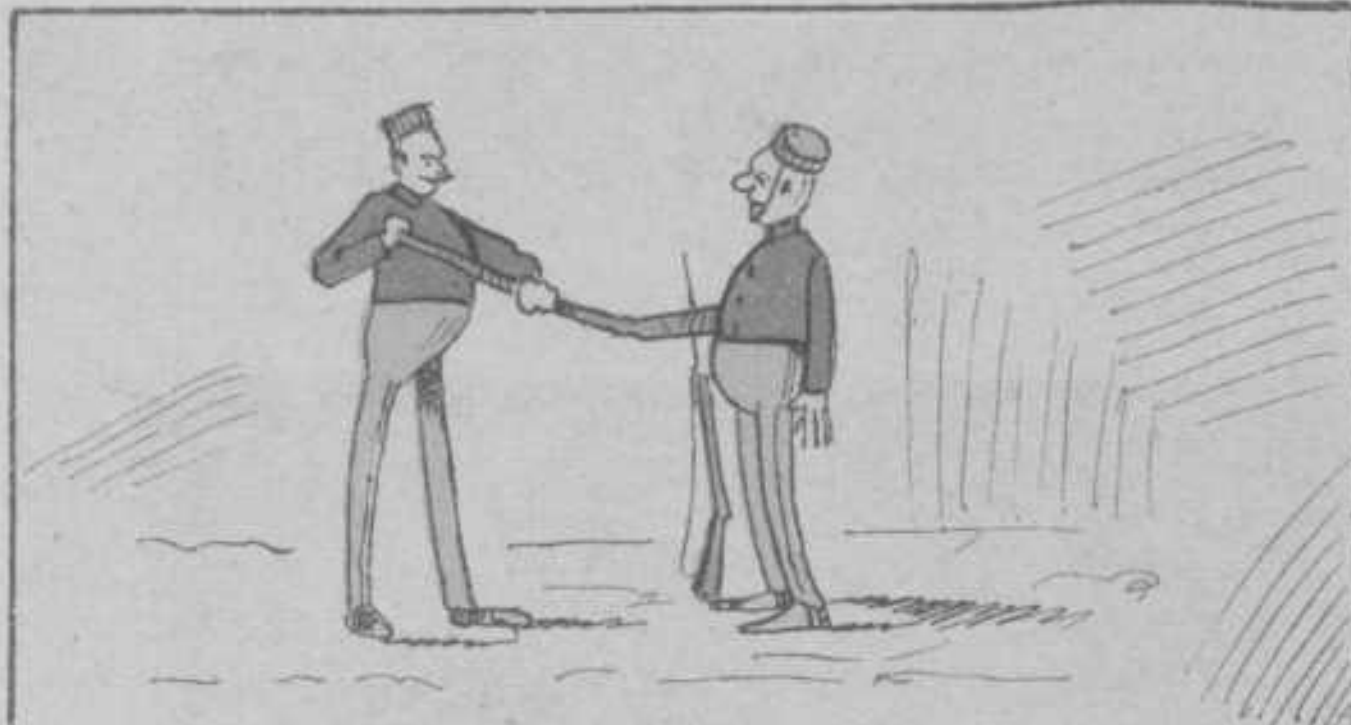
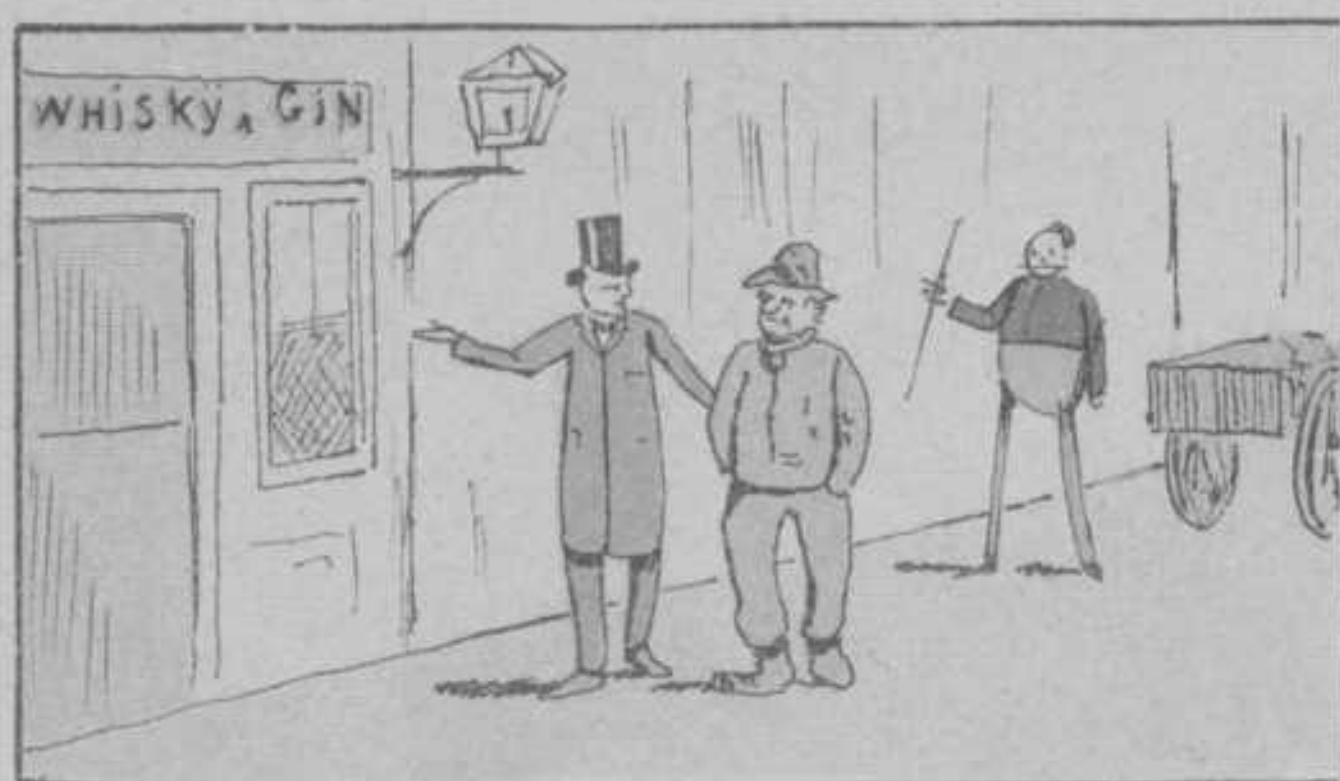
En Eénoog zeide: „Ziet, de Boeren zijn koppig. Het hart bloedt mij bij het zien van zooveel tyrannie en de Chartered Company ligt op sterven.”

En de oude Dame gaf onwillig haar toestemming (want zij had donkere voorgevoelens) op voorwaarde, dat de oorlog kort zou duren; — maar wat recht was, vroeg zij niet.

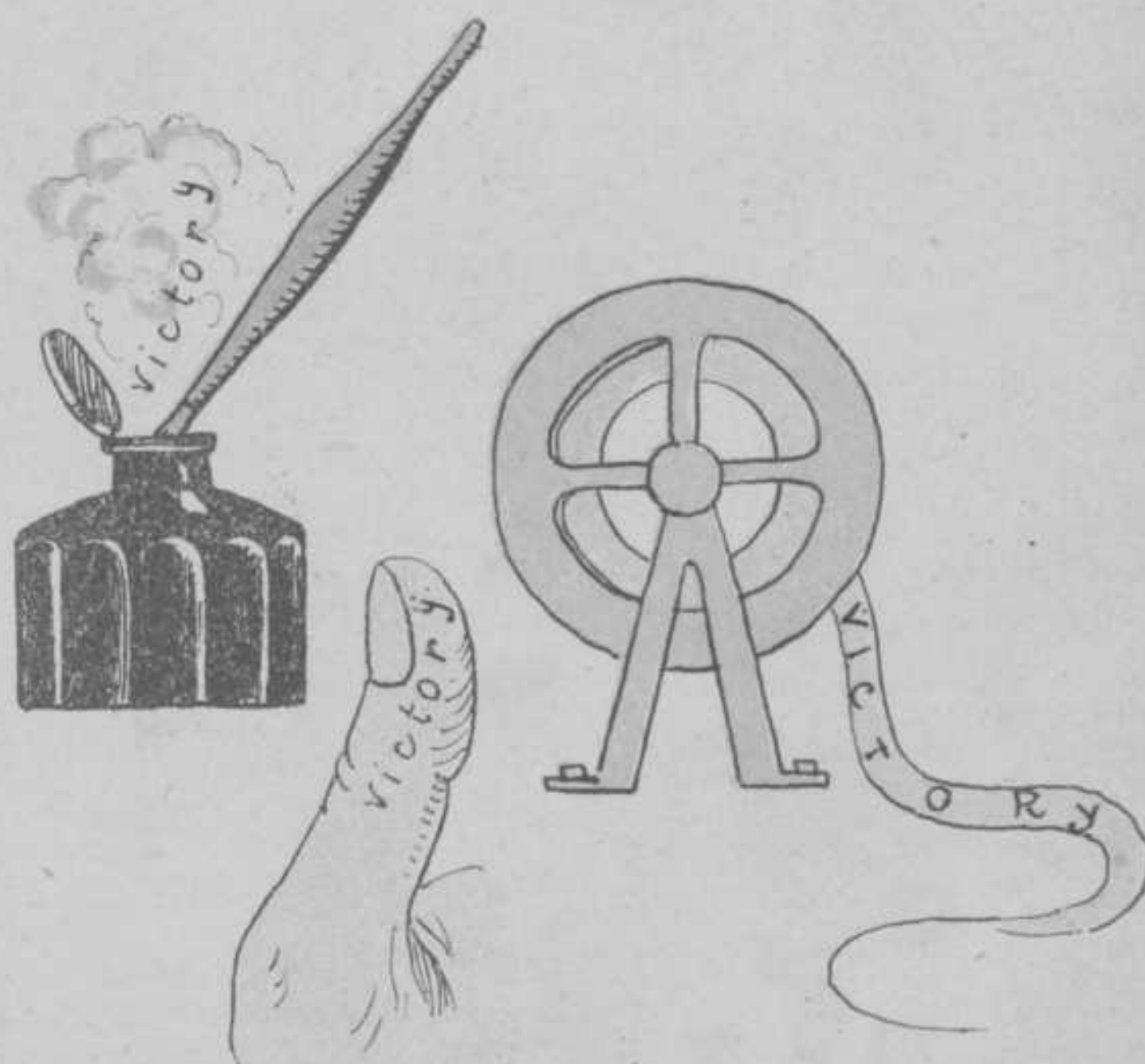

En Eénoog stuurde geniepig vele schepen met soldaten en paaide intusschen de Boeren met mooie woorden — want hij was nog niet gereed. Maar de slimme hoofdman der Boeren begreep zijn listen en sneed hem cordaat den weg af.

VADERLANDSLIEFDE IN TERRA ALBA.

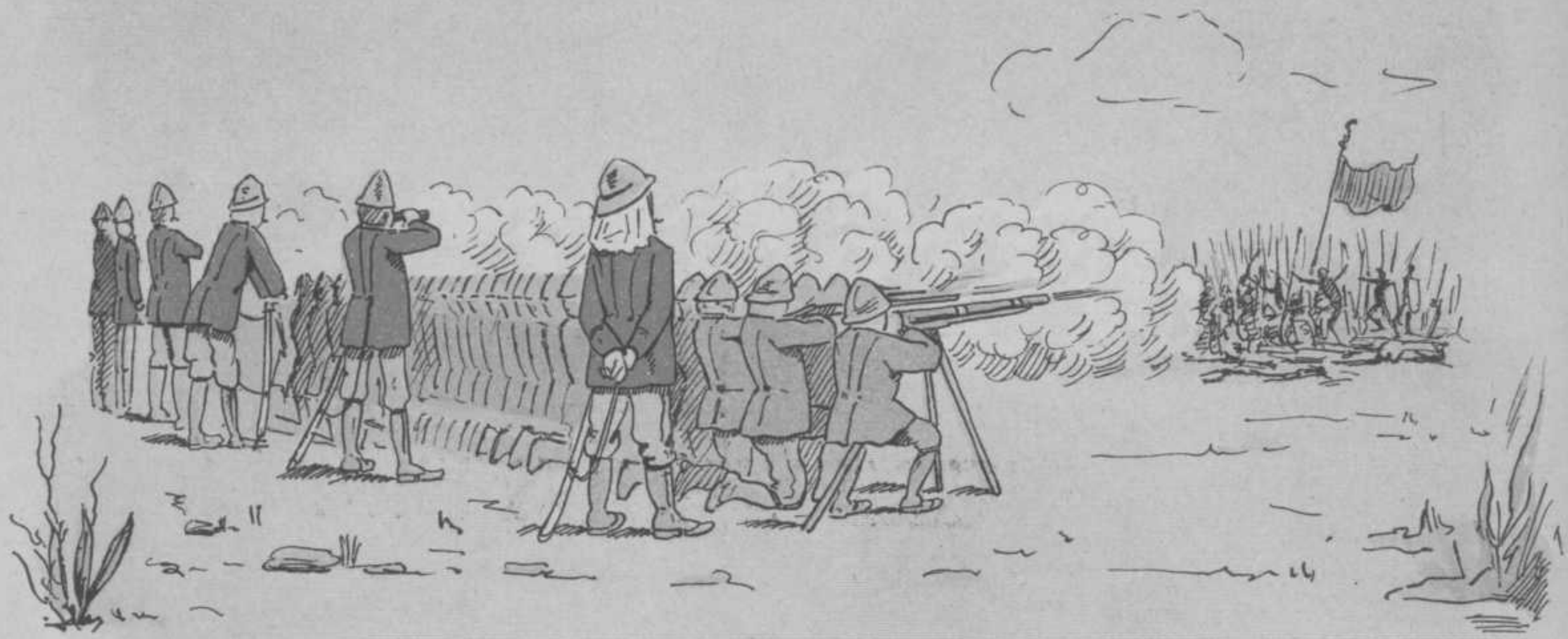

HOE MEN IN TERRA ALBA SOLDAAT WORDT.

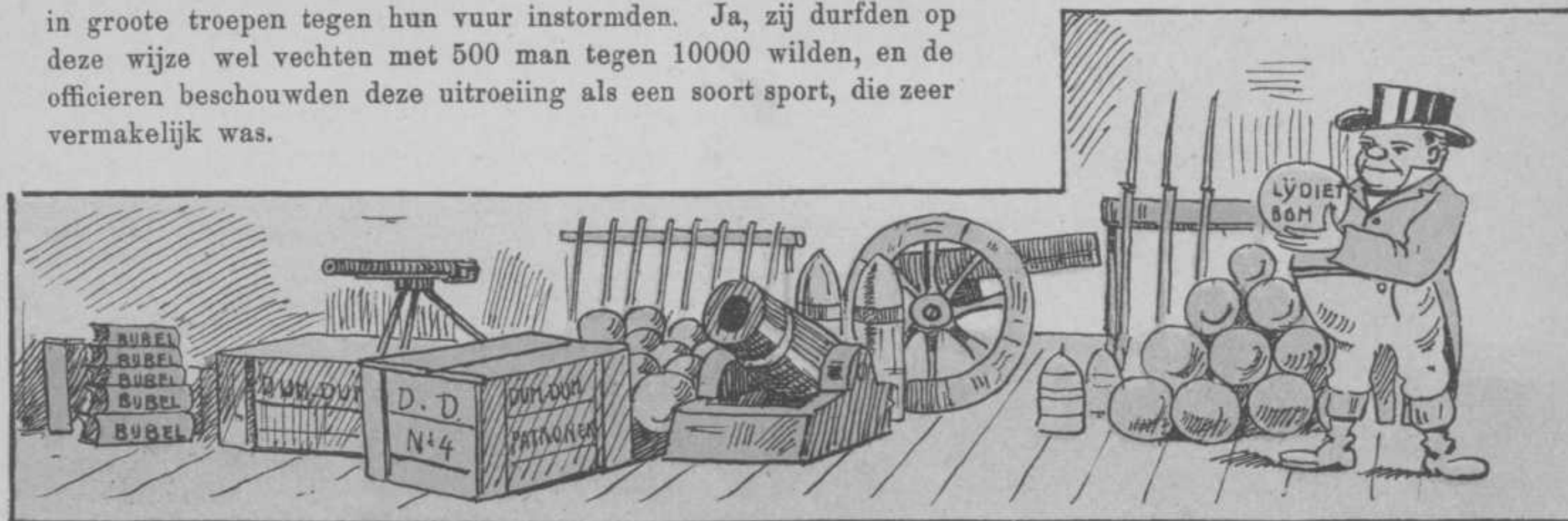

Wie anderen voor eenige shillings laten vechten,
en zelf den meesten bluf slaan,

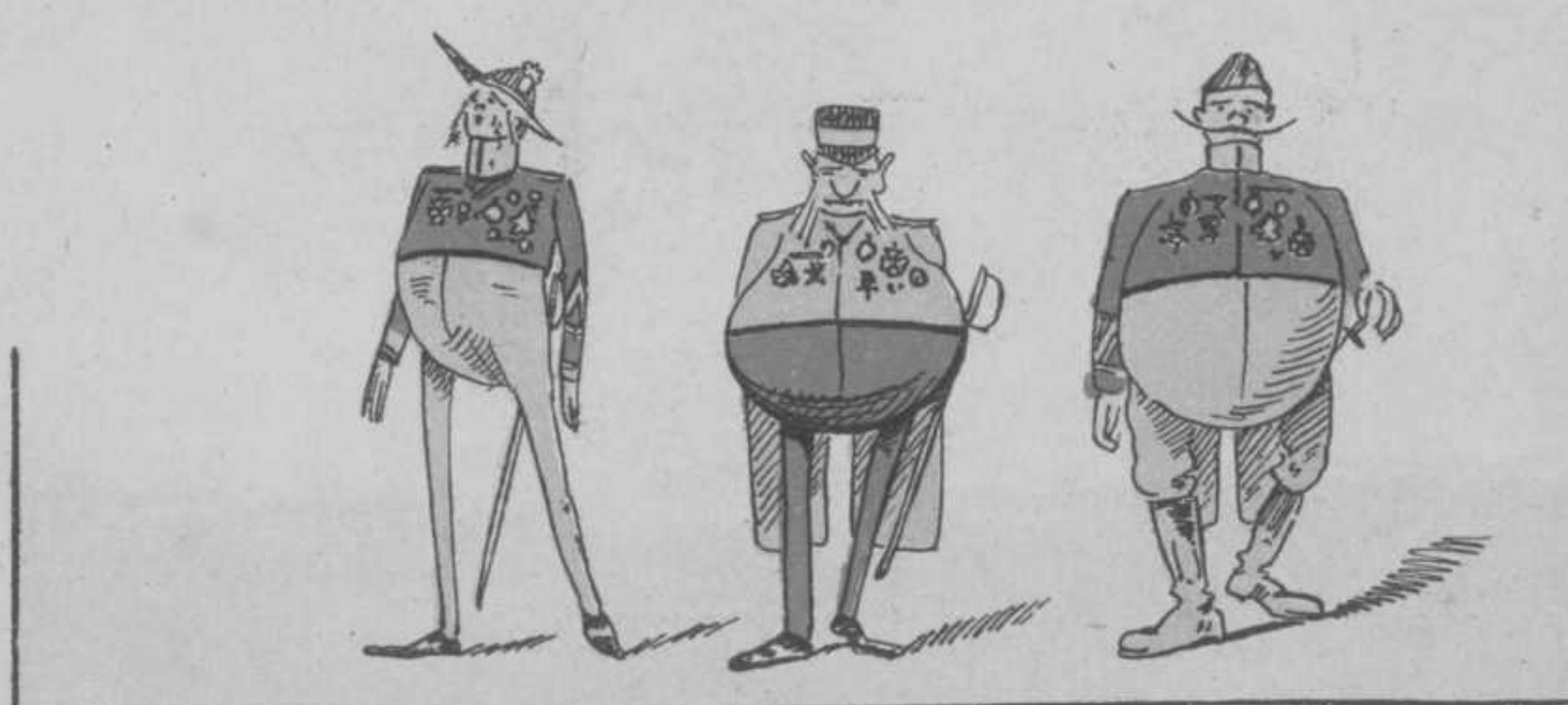
benevens een drietal vertrouwbare, authentieke bronnen,
waaruit Terra-Albische zegepralen voortkomen.

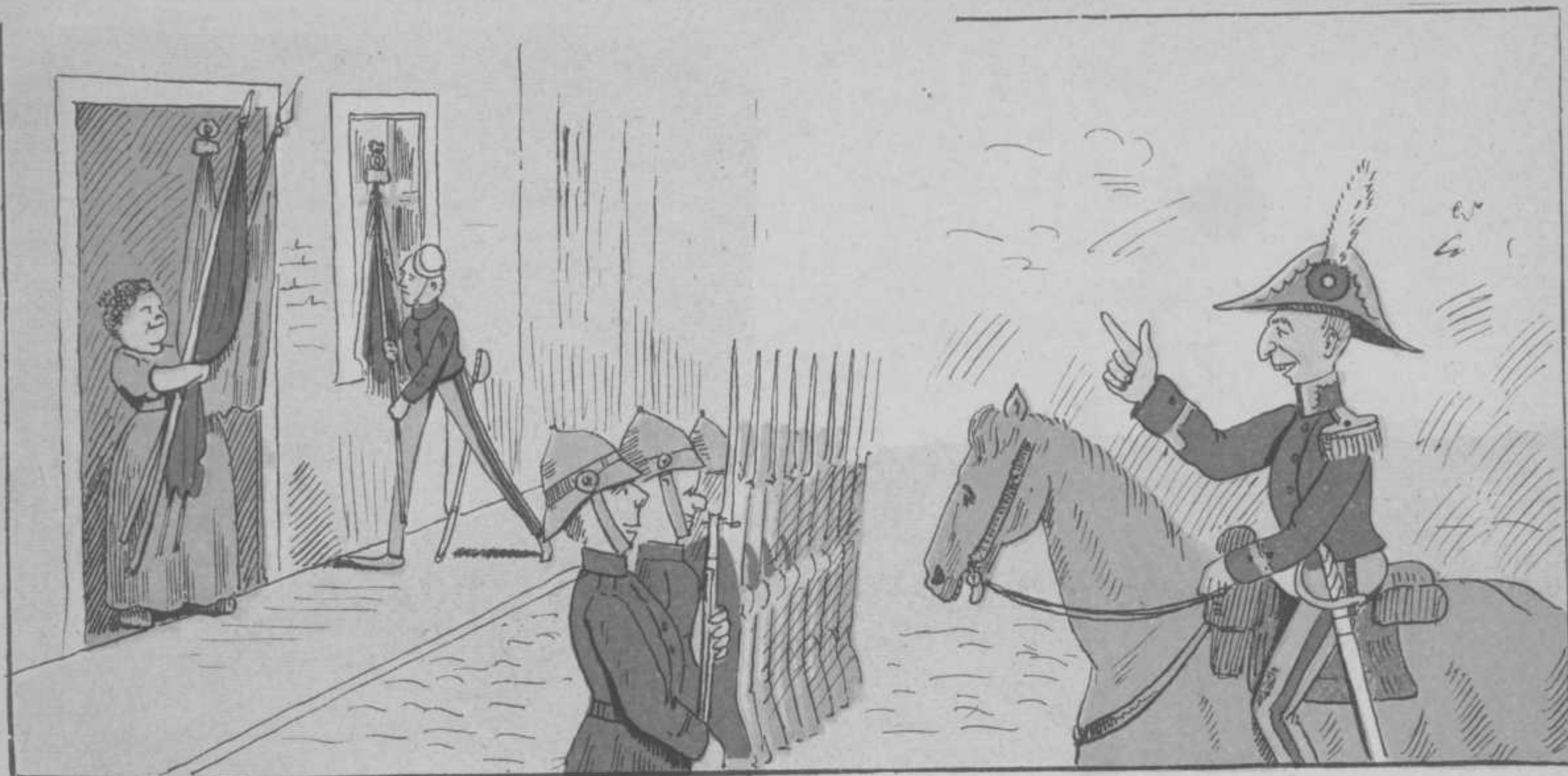
De soldaten van Terra Alba nu, waren zeer dapper in het uitmoorden van naakte wilden, die in groote troepen tegen hun vuur instormden. Ja, zij durfden op deze wijze wel vechten met 500 man tegen 10000 wilden, en de officieren beschouwden deze uitroeiing als een soort sport, die zeer vermakelijk was.

Ook JOHN BULL vond dergelijke „oorlogen” bijzonder aangenaam en inspecteerde nu en dan met innig welbehagen zijn magazijn van beschavings-artikelen, dat hij voor deze affaires had aangelegd.

Zoo kwam het, dat men in Terra Alba zeer vele hooggeplaatste militairen aantrof, die op een gemakkelijke wijze bezaaid waren met roem- en ridderteekens; want tegen een eenigszins strijdvadigen vijand hadden zij nooit gevochten.

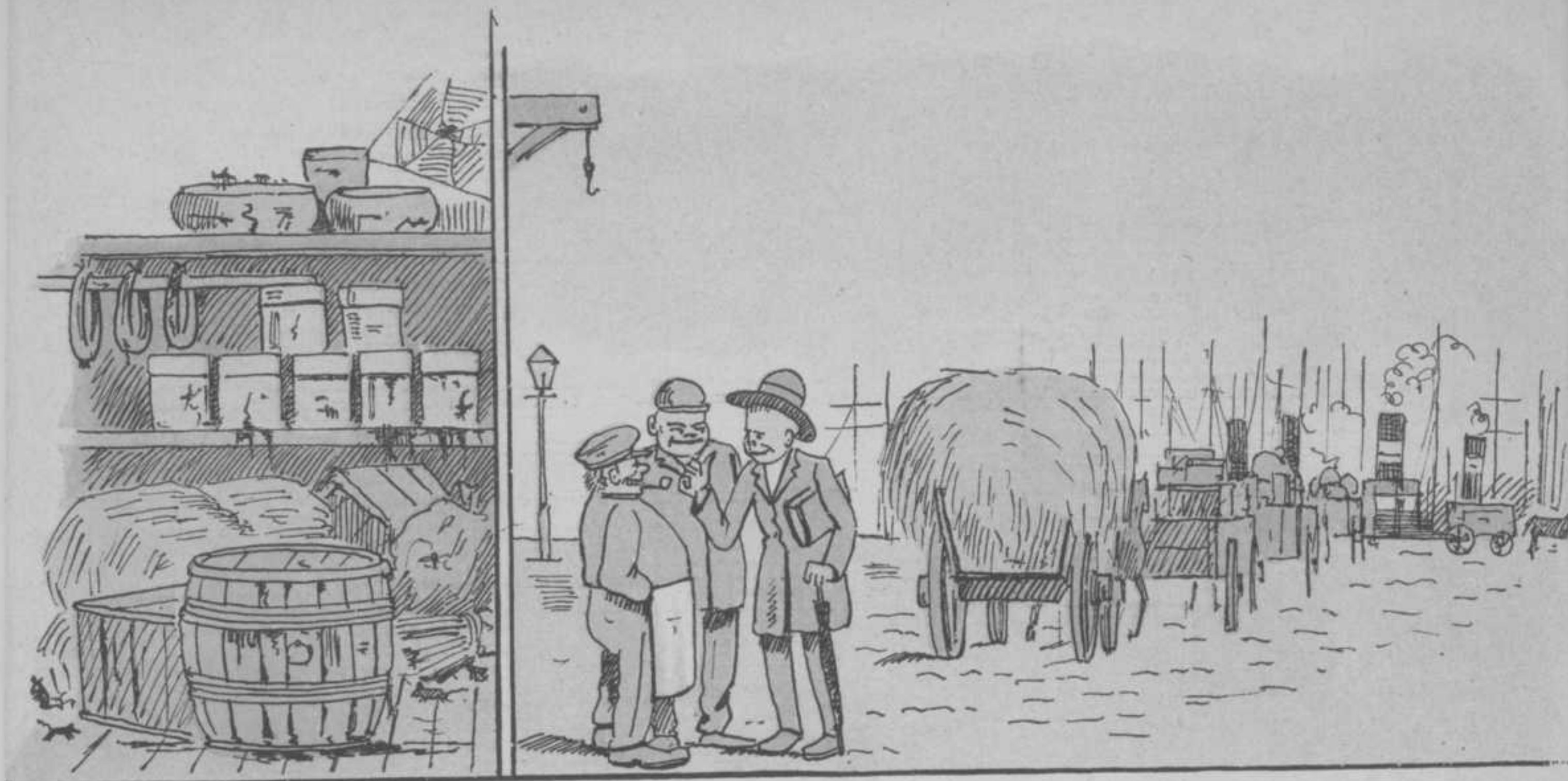

En toen nu de oorlog met de Boeren een aanvang zou nemen, zeide Eénoog hoogmoedig tot de oude Dame: „Wacht maar, als die Boeren eerst maar een 10000 soldaten van Terra Alba zien.....

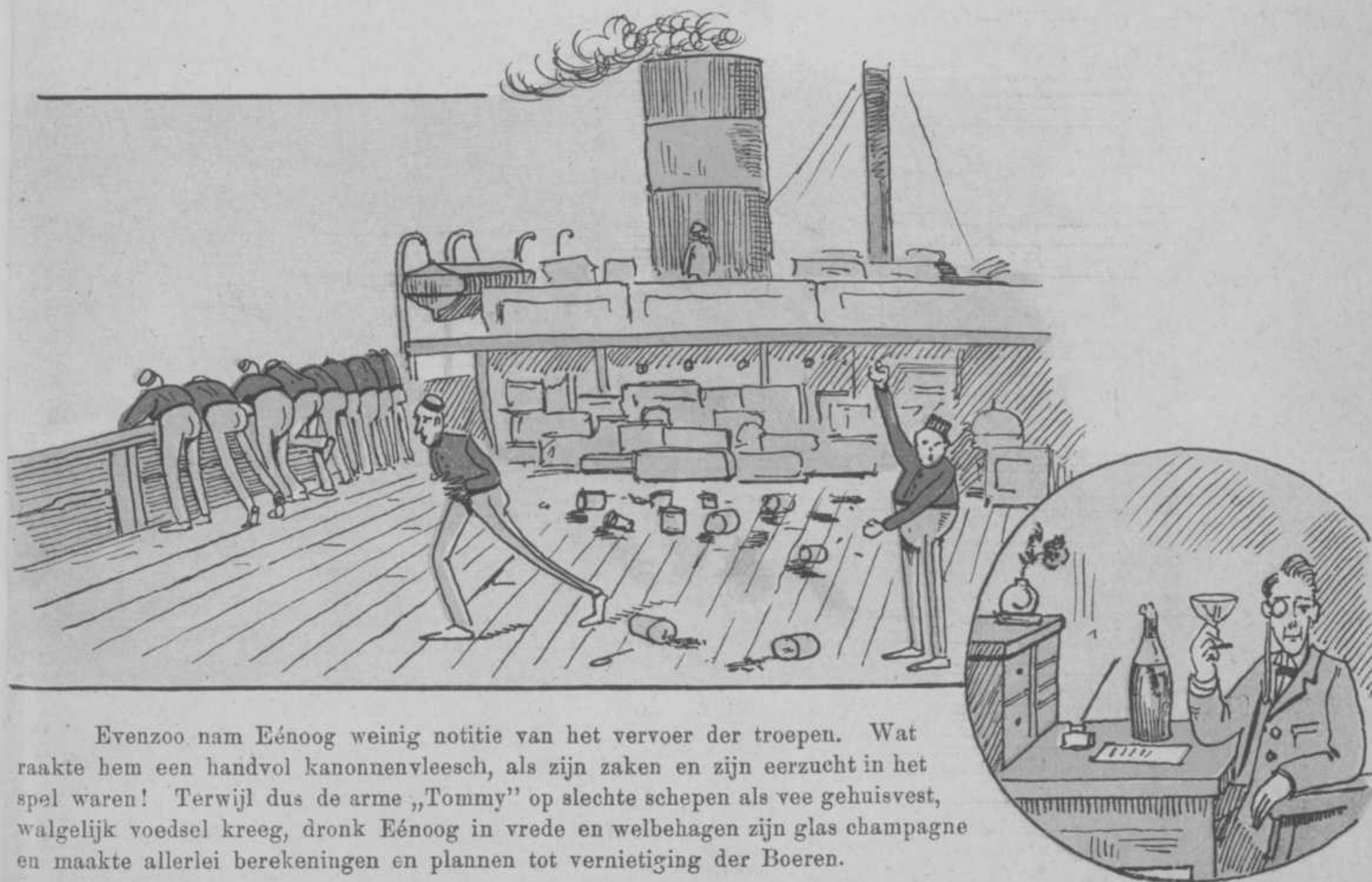
Maar de generaal die het eerst moest vechten, zeide tot zijn soldaten: „Kinderen, wij zullen onze vaandels thuis laten. Daar zijn ze toch nog veiliger dan bij ons! Maar als wij winnen.... dan trekken wij met vliegende vaandels de hoofdstad der Boeren binnen.”

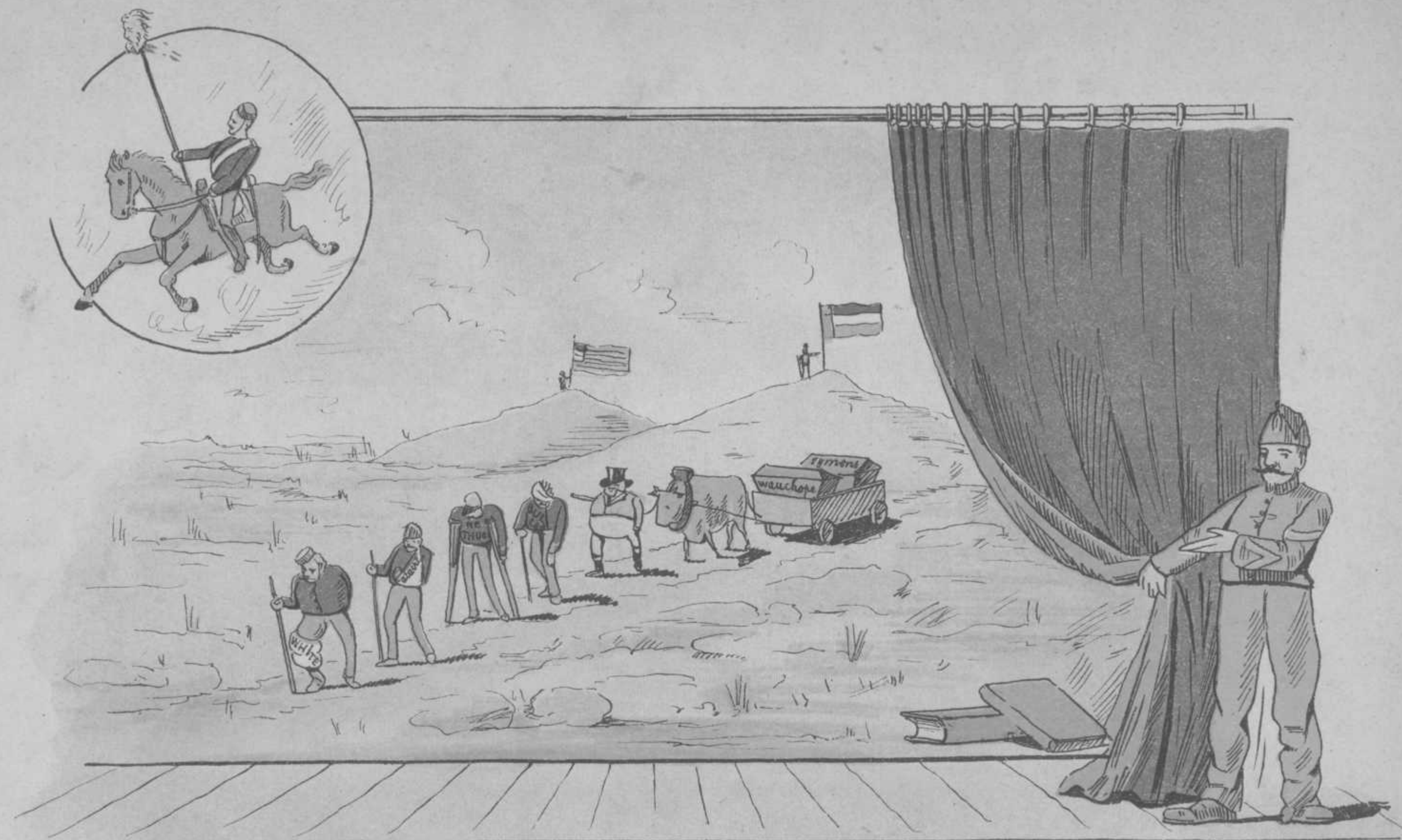
En aan den kant der Boeren kwam nu helder de leugen en laster van Eénoog uit. Want JOHN BULL moest, — o grievend leed voor zijn menschlievend hart — aanschouwen, dat alle Uitlanders, voor wier rechten hij zoo onbaatzuchtig was opgekomen, met de Boeren meestreden. Alleen de Terra-Albiërs deden niet mee..... Dezen hadden het hazenpad gekozen en keken de kat uit den boom.

Behalve bij de kapitalisten verwekte de pas uitgebroken oorlog ook groote vreugde bij verscheidene handelaars, die allerlei bocht en bedorven waren leverden aan het gouvernement der oude Dame en met groote bijbels den Heere dankten voor dit onverwachte voordeel. Want „zaken doen” gaat boven vaderlandsliefde en een soldatenmaag.

Evenzoo nam Eénoog weinig notitie van het vervoer der troepen. Wat raakte hem een handvol kanonnenvleesch, als zijn zaken en zijn eerezucht in het spel waren! Terwijl dus de arme „Tommy” op slechte schepen als vee gehuisvest, walgelijk voedsel kreeg, dronk Eénoog in vrede en welbehagen zijn glas champagne en maakte allerlei berekeningen en plannen tot vernietiging der Boeren.

Zoo was dan de hemeltergende oorlog uitgebroken, en de geheele wereld sympathiseerde met de Boeren. Het nageslacht (voor hetwelk deze feiten vermeld zijn) zal den uitslag weten. Maar de laatste dagen der 19e Eeuw zagen nog de zege der Boeren en de schande der Terra-Albiërs. De schande hunner wapenen, door de onbekwaamheid der bevelhebbers; hun zedelijke schande bovenal, door de bloeddorstige wreedheden van het gespuis, dat zij hun soldaten noemden. Het nageslacht zal hiervan nog meer vernemen!

Zal dit nageslacht in de geschiedboeken ook lezen, dat het goede deel der bewoners van Terra Alba de zege heeft behaald op de schurken? Dat Eénoog, Grijpvogel en Sluwaard zijn uitgeworpen? Dat de Stier is gedood? Dat JOHN BULL voor eeuwig is verbannen?

Zal de oudste zoon, als de oude Dame komt te vallen, een beter heerscher zijn, dan men nu met schrik verwacht? Zal hij dan een *man* zijn geworden?

Dat geve de Hemel, tot heil en eer van Terra Alba, tot groote vreugde van alle weldenkenden der geheele aarde!

